

Koranyi Karol Wilhelm

Data urodzenia: 1897

historyk prawa, profesor i rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1946–1964.

Urodził się we Lwowie jako syn Michała, urzędnika bankowego, oraz Katarzyny Bleich. W rodzinnym mieście ukończył szkołę powszechną oraz VII Gimnazjum. W 1915 r. rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie im. Cesarza Franciszka I we Lwowie. W 1916 r. przerwał naukę z powodu pierwszej wojny światowej. Walczył w armii austriackiej na frontach włoskim i francuskim. W l. 1915–1916 przez cztery semestry studiował także prawo na Uniwersytecie w Wiedniu. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wstąpił do Wojska Polskiego. Po demobilizacji kontynuował studia prawnicze, uzyskując w 1922 r. stopień doktora prawa. Równocześnie studiował historię i etnografię na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie (1922–1926). Z tą uczelnią był związany w l. 1923–1939 – jako asystent wolontariusz, starszy asystent, a od 1931 r. docent etatowy po habilitacji na podstawie rozprawy pt. „Podstawy średniowiecznego prawa spadkowego”. W 1939 r. uczelnia złożyła wniosek o tytuł profesora, ale jego rozpatrzenie uniemożliwił wybuch drugiej wojny światowej. W l. 1939–1945, z przerwą 1941–1944, kiedy się ukrywał, pracował na Lwowskim Państwowym Uniwersytecie im. Iwana Franki, prowadzonym przez władze sowieckie. W 1945 r. władze sowieckie zatwierdziły mu stopień doktora prawa i nadały tytuł profesora. W końcu 1945 r. został powołany do pracy na nowo utworzonym Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, jako

kierownik Katedry Historii Prawa na Zachodzie Europy na Wydziale Prawno-Ekonomicznym. W 1946 r. otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. Na UMK pełnił funkcje prorektora (1947/1948) i rektora (1948–1952). Od 1949 r. związany także z Uniwersytetem Warszawskim, gdzie objął Katedrę Powszechnej Historii Państwa i Prawa (do 1964) na Wydziale Prawa oraz prowadził zajęcia w Centralnej Szkole Prawniczej im. T. Duracza. W l. 1952–1954 kierował Instytutem Historii Prawa. Należał do wielu towarzystw, w tym Lwowskiego Towarzystwa Naukowego, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Komisji Prawniczej Polskiej Akademii Umiejętności, Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Współpracował z „Czasopismem-Historyczno-Prawnym”. Autor 328 prac naukowych, w tym monografii, skryptów, podręczników i recenzji. Jego czterotomowe, monumentalne dzieło *Powszechna historia państwa i prawa* miało istotny wpływ na sposób nauczania historii prawa w Polsce. Zmarł w Warszawie. Pochowany na Cmentarzu Stare Powązki w Warszawie.

Literatura:

1. Kamińska K., *Koranyi Karol Wilhelm (1897–1964), historyk prawa, profesor i rektor UMK*, [w:] *Toruński słownik biograficzny*, t. 1, red. K. Mikulski, Toruń 1998, s. 141–143.
2. Salmonowicz S., *Karol Koranyi (1897–1964): historyk prawa*, [w:] *Ze złotej księgi Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika*, red. S. Salmonowicz, M. Sobczyk, Toruń 2015, s. 36–69.
3. Witkowski Z., *Karol Koranyi, historyk państwa i prawa, profesor i rektor UMK*, [w:] *Toruńscy twórcy nauki i kultury (1945–1985)*, red. M. Biskup, A. Giziński, Warszawa 1989, s. 147–156.

Anna Supruniuk